

Müstəhəb qurbanlığının hökmləri - 16 /Jun/ 2024

Müstəhəb qurbanlıq

Sual: Qurbanlığının kəsilməsi yalnız həcdə vacibdirsa, Qurban bayramı günü biz qurbanlığı hansı niyyatla kəsməliyik?

Cavab: Qurban bayramı günü qurban kəsmək müstəhəbdür və bu, vacib həcc ziyarətində Mina adlı məkanda kəsilən qurban deyildir. Yaşadığınız yerdə sizin kəsdiyiniz qurbanlıq Qurban bayramının müstəhəb qurbanlığı niyyatlıdır.

Sual: Həcc ziyarətində olmayan şəxslərin qurban kəsməsi vacibdir, yoxsa müstəhəbdır?

Cavab: Müstəhəbdır.

Sual: Ailədə olan şəxslərdən ikisinin qurbanlıq kəsməyə maddi imkanı çatır. Belə olduqda, hər ikisinin qurbanlıq kəsməyi vacibdirmi?

Cavab: Həcc ziyarətini yerinə yetirən şəxsin həcc əməli ünvanında qurbanlıq kəsməyi vacibdir. Qurban bayramı günü həcdə olmayan şəxsin isə qurban kəsməyi müstəhəbdır.

Sual: Qurban bayramında bir neçə şəxs şərīk olaraq qoyun kəsə və fəqirlərə paylaya bilərlərmi? Bu şəkildə kəsilən qurbanlığının hökmü nədir?

Cavab: Maneəsi yoxdur.

Sual: Sədəqə ayırdığımız pul ilə Qurban bayramında dana və ya qoç alıb qurban kəsib, onun ətini ehtiyachlılara ehsan etmək olarmı, yoxsa olmaz?

Cavab: Olar.

Sual: Bəzi yerlərdə qurban kəsdirmək üçün belə bir adət mövcuddur. Belə ki, qurbanlıq niyyatlı kəsiləcək heyvanın pulu əvvəlcədən razılış verilmir, əksinə, əvvəlcə heyvan seçilir və kəsilir, sonra ət tərəziyə vurulur və neçə kilogram gəlirsə onun pulu qəssaba (belə ki, qoyunu satan şəxs həm də qəssablıq edir) verilir. Bu şəkildə qurban kəsdirməyin hökmü nədir? Əgər bir şəxs bu şəkildə qurban kəsdiyse, onun boynunda olan əhd, and və ya nəzir qurbanı boynundan götürülərmi?

Cavab: Sualı əsasən, bu şəkildə qurbanlıq kəsdirməyin maneəsi yoxdur. Baxmayaraq ki, heyvanın pulu öncədən ödənilmir, amma seçilən heyvan qurbanlıq niyyatlı kəsildiyinə görə, qurbanlıq hesab olunur. Buna görə də şəxs öz nəzirini, andını və s. yerinə yetirmiş olur.

Sual: Bir şəxs başqa bir şəxsə zəng edərək deyir ki, mənim adıma qurbanlıq niyyatlı qoyun kəsə, gəlib götürəcəyəm. Həmin şəxs gedir və kəsilmiş heyvanın çəkisini hesablayaraq pulunu verir və əti götürür. Bu, qurbanlıq hesab edilirmi?

Cavab: Əgər qəssab onun niyyatlı və onun tərəfindən qoyunu kəssə və əti çəkdikdən sonra qoyunun pulunu alsa, bunun maneəsi yoxdur. Amma kəsilmiş qoyunu qurban niyyatlı almaq, qurbanlıq hesab olunmur.

Qurbanlıq olaraq kəsilən heyvanın şərtləri

Sual: Hansı heyvanlardan qurban kəsmək olar və onların yaşı nə qədər olmalıdır?

Cavab: Müstəhəb qurbanlıqda heyvan üçün xüsusi şərtlər, yəni vacib qurbanlıqda mövcud olan şərtlər qeyd edilməyibdir. Müstəhəb qurbanlığının qoyun, keçi, inək və ya dəvə olması kifayət edir.

Sual: Qurbanlıq olaraq hansı heyvanları kəsə bilərik? Bu heyvan toyuq və ya xoruz ola bilərmi?

Cavab: Müxtəlif hallar mövcuddur. Bəzi hallarda, o cümlədən əqiqə və ya kəffarə qurbanlığında, Qurban bayramının vacib və müstəhəb qurbanlığında ən azı qoyun kəsilməlidir. Bundan azı qurbanlıq hesab olunmur. Qurban bayramının müstəhəb qurbanlığında əgər bir şəxsin qoyun almağı pulu çatmırsa, başqları ilə şərīk ola və bu təkid olunan müstəhəb əməli yerinə yetirə bilər. Salamatlıq və bələnin dəfə olması üçün toyuq-xoruz kəsib, sədəqə vermək faydalı olar, inşallah.

Sual: Camışı qurban kəsmək olarmı?

Cavab: Camışı qurban kəsməyin heç bir maneəsi yoxdur.

Sual: Dişİ heyvan qurbanlıq kəsilə bilərmİ?

Cavab: Maneəsi yoxdur.

Sual: Qurban bayramında kəsilən qurbanlıq necə paylamalıyıq? Qurban ətindən kimlərə, neçə nəfərə vermək lazımdır və insan özünə nə qədər ət götürə bilər? Qurban kəsiminin sərtləri barəsində ətraflı məlumat verməyinizi xahiş edirik.

Cavab: Müstəhəb qurbanlıqda heyvan üçün xüsusi şərtlər qeyd edilməyibdir. Xüsusi şərtlər həccin vacib qurbanlığına aiddir, amma müstəhəb qurbanlığın həcc qurbanlığının şərtlərinə malik olması müstəhəbdür. Müstəhəb qurbanlığın qoyun, keçi, inək və ya dəvə olması kifayət edir. Həmçinin qurbanlığın ətini fəqir insanlara paylamaq bəyənilən və savablı işdir, amma hədislərdə tövsiyə edilən və müstəhəb buyurulan əməl qurban kəsməyin özüdür.

Sual: “İsmayıł qurbanı” haqqında soruşturmaq istəyirəm. Maaşa baxan adamam. Mən qurbanlığın nə qədərini paylayıb, nə qədərini özümə saxlaya bilərəm?

Cavab: Qurban ətini fəqirlərə paylamaq bəyənilən və savablı işdir. Amma hədislərdə vurgulanan və müstəhəb buyurulan əməl qurban kəsməyin özüdür.

Sual: Əhd qurbanı olan bir şəxs əgər onu Qurban bayramında kəsərsə, niyyəti necə etməlidir? Qurban bayramının qurbanlığı niyyətini etsin, yoxsa əhd qurbanı niyyətini etsin? Yaxud da hər iki niyyəti edib qurbanı kəsə bilər? Bu halda o, Qurban bayramının savabından yararlana biləcəkmi?

Cavab: Bu şəxsin boynunda olan vəzifə niyyətilə – həm vacib, həm də müstəhəb vəzifə niyyətilə qurban kəsməsinin maneəsi yoxdur.

Sual: Bizim ürfdə Qurban bayramında heyvanı kəsməzdən önce ona duz yalatdırır və qurban duasını heyvanın kəsiləcəyi biçağa bir gün əvvəldən və ya həmin gün oxutdururlar. Bu işlərin şəri əsası varmı?

Cavab: Sualda qeyd edilən məsələlər şəriətdə yoxdur.

Sual: Mən qəssablə damışmışam ki, qurbanlığı bu gün kəssin. Amma o, qurbanlığı bir gün tez kəsib və deyir ki, elə bilməşəm həmin günə damışmışaq. Bildiyiniz kimi, bəziləri bayramı bir gün tez qeyd edirlər, amma bayram bu gündür. Belə olan halda kəsdirdiyim qurbanlıq iradlıdır mı?

Cavab: Bunun öz-özlüyündə maneəsi yoxdur.

Sual: Müstəhəb qurbanlığı iki dəfə kəsmək olarmı?

Cavab: Maneəsi yoxdur.

Sual: Əgər Qurban bayramında iki və ya üç nəfər yiğisib qoyun, ya qoç kəsmək istəsələr, onların hamısı qurbanlıq kəsmiş sayılırlar mı?

Cavab: Ümumiyyətlə, müstəhəb qurbanlıqda bir neçə nəfərin şərik olmasının maneəsi yoxdur.

Sual: Qurban bayramı günü neçə nəfər şərik olub bir qoyun kəsə bilər? Ən çox neçə nəfər şərik ola bilər?

Cavab: Ümumiyyətlə, müstəhəb qurbanlıqda bir neçə nəfərin şərik olmasının iradı yoxdur və bunun üçün müəyyən bir sayılməyibdir.

Sual: Deyirlər ki, Qurban bayramı gündündə bir neçə nəfər şərik olub kasıblara paylamaq üçün qoyun deyil, inək və ya dəvə kəsdirə bilər. Yəni qoyunu şərqli kəsdirib kasıblara paylamaq olmaz. Bu söz düzəldürmü?

Cavab: Ümumiyyətlə, müstəhəb qurbanlıqda, hətta qurbanlıq qoyun olsa belə, bir neçə nəfərin şərik olmasının iradı yoxdur.

Qurban kəsməyin vaxtı və müddəti

Sual: Qurban bayramı gündündə qurbanlıq heyvanı gün cixmamış kəsmək olarmı?

Cavab: Qurban bayramının müstəhəb əməllərindən biri qurban kəsməkdir və bunun üçün xüsusi bir zaman qeyd edilməyibdir. Qurbanlığın Qurban bayramı günü kəsilməsi müstəhəbdür.

Sual: Zilhicce ayının 9-u Qurban bayramı niyyətilə qurbanlıq kəsmək olarmı?

Cavab: Əgər müstəhəb qurbanlığı nəzərdə tutursunuzsa, onu zilhiccənin 9-u kəsməyin maneəsi yoxdur, amma onu Qurban bayramı günü kəsmək müstəhəb buyurulub.

Sual: Mən nəzirin xüsusi şəri cümləsini dilə gətirərək nəzir etmişdim ki, Qurban bayramı gündündə bir qurban kəsərəm. Amma

دفتر مقام معظم رهبری
www.leader.ir

---

buna maddi imkanım olmadı. İndi nəzirin qəzasını yerinə yetirmək üçün gələn ilin Qurban bayramı gününü gözləməliyəm, yoxsa imkan olan kimi istənilən vaxt qurbanı kəsə bilərəm?

Cavab: Əgər sizin nəziriniz keçmiş Qurban bayramına aid olubsa və onu yerinə yetirməyə imkanınız olmayıbsa, həmin nəzirə görə – istər gələn ilin Qurban bayramı günü, istərsə də hansısa bir gün – sizin üzərinizə heç bir vəzifə düşmür.